

GIÁ BÁN	
NƯỚC-TRÁP	NGOÀI-QUỐC
Một năm 1.000	1.500
Sáu tháng 500	750
Ba tháng 250	375

Mua báo phải trả tiền trước.
Theo và mandat gửi cho M.
TRẦN-DINH-PHIÊN. - Ai đang
quảng cáo, việc riêng xin chúng
lượng trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút
HUY-MI-THUC-KHANG
Quản lý
TRẦN-DINH-PHIÊN

La Voix du Peuple
Mỗi tuần xuất bản ba kỳ: Thứ BA, Thứ NĂM và Thứ BẢY

BÁO-QUÂN
Số 123, đường Đông-Bà, Huế
Giấy-thiệp số 123
Điện-thầy: TIENHAI 502

Tập quen thành
tự nhiên.
(Giả Ngự)

TẾT NĂM MỚI ẨM-LỊCH

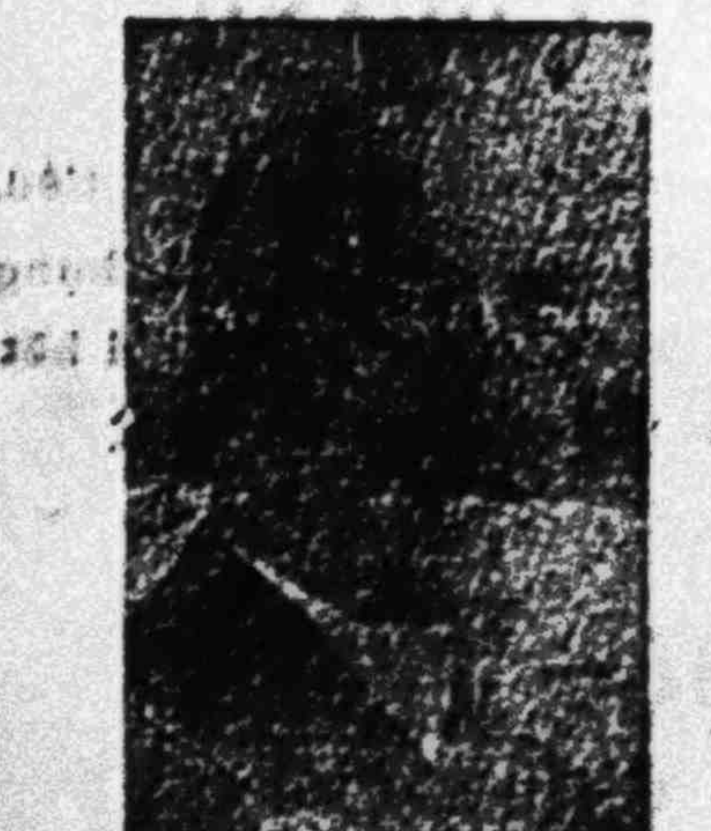
Ngày kỷ-niệm chung theo quốc-tục
TỰC-MỪNG NĂM MỚI VỚI ĐƯỜNG TẤN-HÓA CỦA NHÂN-LOẠI

Về mặt dùng lịch thì dương-lịch ngày nay đã chiếm địa-vị thích, thông-bành cả thế-giới. Trên đường sanh-hoạt một dân-tộc về trường giao-lễ các phương-diện ở tới Á-Âu chung chợ này, dương-lịch không chỉ có cái thế-lực: buộc chúng ta phải dùng mà theo triều Âu hóa, chúng ta cũng vui lòng dùng nó. Bởi thế nên ngày đầu năm dương-lịch, Báo-báo đã có lời mừng năm mới.

Nay lại còn cái ngày Tết năm mới ẨM-lịch, cái ngày kỷ-niệm chung theo quốc-tục, cái ngày mà mấy ngàn năm ông bà ta nếu làm ngày đặc-biệt trong một năm, cái ngày đối với lịch-sử dĩ-vãng như có cái giây dăng dính vô hình khiến cho người mình — đầu quá tính đến đầu — cũng không thể lãnh-dạ với cái hoàn-cảnh nào-nhiệt sốt sắn của bà con anh em mà nói ngày rằng «tôi không biết đến cái ngày đó» được.

Không nói đầu xa, chính nhà in và nhà báo chúng tôi đây, đã 10 năm nay, kể đến ngày ấy là nghĩ một tuần lễ «Tết»; cái đó không phải có chỉ dụ, sắc-lệnh, hay nghị-dịnh ở đầu ban đến, mà gần như một điều luật như định phải tuân hành, tuân hành một cách rất chân-thiệt.

Đó là riêng phần báo-báo, mà xem qua các bạn đồng-nghiệp thì nào ra số mùa xuân, nào ra số Tết đặc-biệt, hẳn cũng chú ý đến cái ngày đầu năm ẨM-lịch ấy. Mà «nào chỉ báo giới, có lẽ từ Nam-quan cho đến Cà-mau, con Rồng, cháu Tiên, đầu đầu cũng không quên cái ngày quốc-tục chung trên lịch-sử.



Ông Justin Godard
Viết truyện «Tết» năm 1927, số 15
tháng 5 Février này ở Sài Gòn.

«Ta không ở chung với người ấy thì chung với ai. Theo lời cụ Không đã dạy: Bán-bao có mấy lời sau này là chút cảm tình: Tục «mừng năm mới», không biết khởi đầu từ bao giờ. Theo lời người xưa đã giải: «quanh năm khó nhọc, một ngày vui mừng», không bao quát được ý nghĩa mừng năm đó. Mới đây thấy một nhà học-giả phát-kiến được một nghĩa mới mà chúng tôi cho là đúng tâm-lý chung của loài người. Nhà ấy nói:

«Sở dĩ có cái tục «mừng năm mới» là do cái bản năng «chấn cũ ham mới» của tâm-tánh loài người. Nói cách khác là bất mãn cho cái quá khứ mà trông mong đến một tương-lai».

Tục mừng năm mới mà giải theo nghĩa đó, tưởng không còn cái nghĩa gì đích xác hơn nữa.

Sao thế? Hãy nghe nhà ấy giải rõ: «Nếu như loài người đối với cái quá-khứ, mà không có quan-niệm «bất-mãn», thì không khi nào có cái hy-vọng vị-lai; mà đã không có hy-vọng vị-lai thì năm mới cũng như năm cũ kia, việc gì thấy cái ngày mở đầu ẨM-lịch năm mới lại nảy ra mỗi vui mừng? Vậy cái mừng đó rõ là tỏ ra cái tâm-lý tin chắc rằng năm mới tới ấy sẽ là cái năm vui sướng hơn năm đã qua, mà cái ngày mở đầu năm ấy cũng như toa máy đầu xe hỏa, sẽ kéo theo sau bao nhiêu toa xe nhiều món đồ đẹp, mà cứ dương rầy thẳng tới. Ý nghĩa mừng năm mới là vậy đó».

Theo thuyết trên, đối với cái năm mới ẨM-lịch, chúng ta nên nhận rõ là đối với cái quá-khứ, dầu có vui mừng chỉ là ghi nhớ cái quá-khứ, mà ở trong có chứa bao nhiêu điều bất-mãn chung của chúng ta, nói cho rõ là những điều bất mãn từ năm ngoái và suốt cả bao nhiêu năm cũ về trước. Nhận rõ điều bất-mãn ấy mà cùng nhau gần gũi đứng có rước những điều mỹ-mãn từ năm mới này đưa tới và từ nay về sau.

Mừng năm mới như thế, tưởng có ý nghĩa hơn cái tên trống không «Tết» lưu-truyền xưa nay.

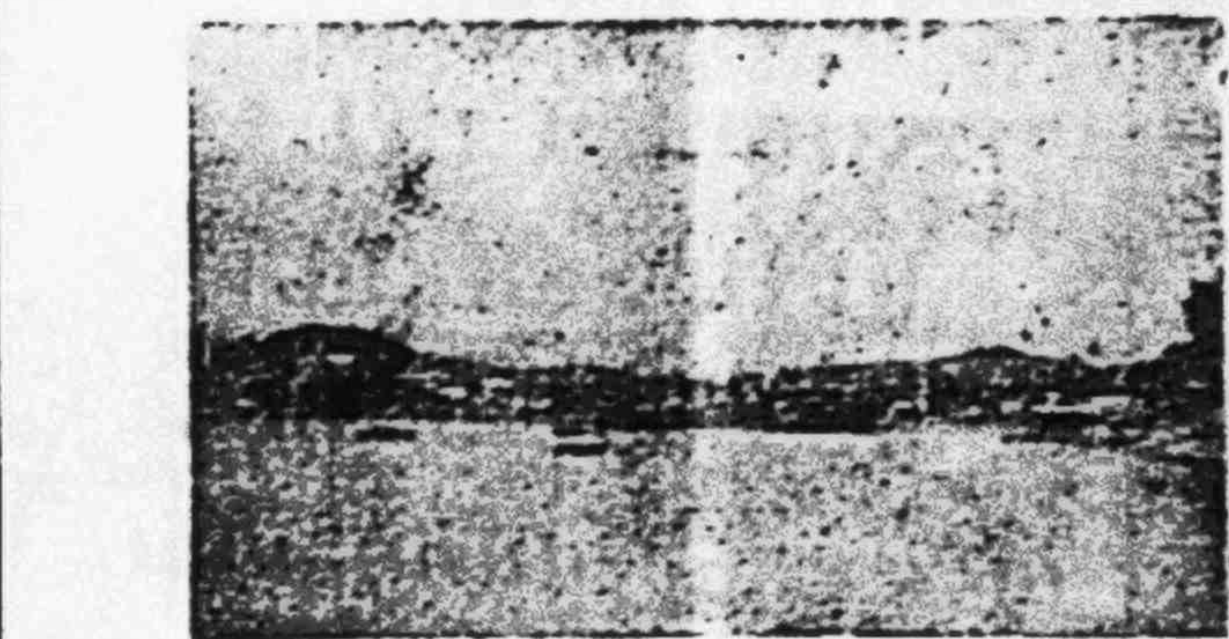


Quan Toàn quyền Jules Brévié

Đều cảm lúc quan Toàn quyền đến Hanoi

Được tin quan Toàn quyền Brévié ra Hanoi, quan Đốc lý đã ra lệnh cấm:

- 1) Cấm tụ họp;
- 2) Cấm hiệp đoàn kéo đi, trừ đám tang;
- 3) Cấm trưng bày băng viết chữ mà không phải tính chất quảng cáo.



1 phong cảnh ở Tân-thế-giới ở Arrillerie trông vào bên tả Hanoi

VĂN-VĂN

Các hạng người trong xã-hội Việt-Nam lo TẾT

NHÀ NGHÈO LO TẾT
Chộp một tháng ngày qua,
Lại hai đã đến Tết,
Vay mượn khắp bên xa,
Chỉ được đồng nào hết
Nhà cửa dột tả tơi,
Vợ con than đói rét,
Thầy Tí quần áo rách,
Nhà gần nay đã ghé.
Cổng dẹp nước, cổng cây,
Lính trước mặt thành hai,
Đem về tiền ba ngày,
Quanh năm làm trắng chân.
Đàn năm chưa hạ nân,
Đàn mười chưa hạ nân.
(Xem qua trang 3 cột 5)

SỐ NÀY 8 trang

CHUYỆN ĐỜI

«Tết là gì?»

Hỏi «Tết là gì?» mới đầu nghe cũng hơi lạ: «Thần. Vì người đã sống trên đời, đã đến lúc biết suy xét, biết hồi hân, tức cũng đã trải qua mười, mười lăm, hai ba mươi, năm bảy mươi cái Tết. Đã được bao nhiêu lần hưởng thú tốt, đã phải bao nhiêu lần lo sợ tốt, thì tất phải biết cái Tết là gì. Ấy thế mà sở dĩ có câu hỏi «Tết là gì?», là vì cái Tết kia không phải của trời sinh, tự nhiên mà có, mà chính vì người đời đặt ra.

Ta thử xem ngày Tết có khác ngày nào trong năm đâu? Ngày Tết sáng ngày cũng cái mặt trời ấy mọc, tối lại cũng cái mặt trời ấy lặn. Ngày Tết cũng vẫn dài chừng này giờ từng giờ. Nói rằng Tết là ngày trời đất chạy chung quanh một trục giúp một bận, nói như vậy tưởng là nói theo khoa học, nhưng nó không khoa học tí nào; là vì đã nói chạy giúp vòng thì ít nữa cũng phải biết cái vòng ấy khởi đầu từ chỗ nào chứ. Mà có ai biết được trái đất bắt đầu chạy từ chỗ nào trên trục chung quanh một trục? Cũng là không một ai biết cả, vì là không một ai biết trái đất khởi đầu chạy chung quanh một trục từ khi nào. Thế là cái định nghĩa «vay mượn» chung quanh một trục giúp một bận «vay mượn» là đúng nữa.

Vậy thì Tết là gì? Tết là ngày nghỉ trong năm chẳng? Vả có thế, nhưng trong năm há chỉ có ngày nghỉ Tết. Tết là ngày ăn chơi sung sướng chẳng? Vả có thế, nhưng cũng lắm (Xem tiếp qua trang 3 cột 3).

LamLam

HAI CUỘC PHÒNG-VÁN

CÙNG MỘT THÁNG CHẠP ẤY MÀ ĐỐI VỚI LAO-ĐỘNG QUAN TRƯỞNG CÓ KHÁC

Mới bữa nào đây, ông chủ báo bước vào Tòa soạn báo tôi:

— Ông sẽ viết một bài về chuyện Tết, đề dăng vào số đặc-tiệt.

Lý-tất-nhiên là rồi, thế nào cũng sẽ có bài nói về chuyện Tết.

Nhưng nói làm sao? Nói cái gì? Tết là gì? Vẫn biết trong cái kho tài-liệu của ngày Tết có thiếu gì để viết, nhưng năm ngoài Tết, năm nay Tết, năm sau nữa cũng Tết, mà mỗi một lần Tết là phải viết những bài nói về cái Tết, thì phỏng sau một độ, mình còn biết viết nữa: gì thế gì về cái Tết bây giờ?

Bao nhiêu những chuyện ngày Tết gần như họ đã viết hết rồi, bao nhiêu những tài-liệu về chuyện Tết bình như họ không còn để lại cho mình một tí nào. Ấy thế mà ông chủ báo vẫn viết chuyện Tết!

Thật viết vậy. Nhưng muốn đứng lập lại nhiều đến cả thấy nói trên số báo này, mình phải đi phỏng vấn:

Mời bác ra mình gặp phải một anh em ly xe kéo, một anh em xuất của cái xe kéo Việt-Nam, một ông người mà bắt ấy ở thành phố nào trong (ở Đông-pháp, tôi mình đi ra là đúng đây ngay. Cũng vì anh em ly xe kéo là một thứ lao động ở về hạng bét, mà cũng ngày thường ta có thể chứng kiến được bao nhiêu những nỗi sĩ nhục, nọc náo, cũng vì hạng em ly xe kéo là một phần tử quan trọng của dân số em lao động mà họ là p. ầu tử chịu thiệt thòi nhiều hơn vì họ là hạng thấp, ít tiền và còn các anh em lao động khác... cũng vì như vậy nên tôi mới khởi sự đi phỏng vấn một anh em ly xe kéo.

Chính cái anh em ly xe kéo ấy, mà trong mấy ngày trời mưa gió, tôi nhớ anh ta đưa đến nhà báo. Nên anh xe cũng tôi quen lắm. Bữa ấy anh ta cũng kéo tới nhà. Nhưng có một điều lạ: cặp chửa anh ta ngày thường cứ cầm ri buộc, mà bữa ấy anh chạy như tên. Tôi lấy làm lạ hỏi:

— Bữa nay sao anh chạy nhanh thế vậy?

— Anh xe chỉ cười mà không trả lời. Tôi hỏi một lần nữa, anh ta mới nói:

— Dạ, còn thì giờ đầu năm mà không chạy cho nhanh. Năm nay tháng chạp lại chỉ có 29 ngày!

— À, có ra vì lo Tết mà cặp độ anh phải chạy mau! Vả nhíp Tết anh phải xài hết bao nhiêu mà lo gì «Tết»?

— Dạ có bao nhiêu đâu. Tôi chỉ mong sao trước ngày mở một phút tìm ra độ ba đồng để trả mấy món nợ mượn trước của chủ xe, với lại may cho con tôi một cái áo vải rằn, sắm cho vợ tôi một cái quần vải trắng; còn lại lại mấy bao là đem «tặng» họ nhà họ, rồi lại đi g. trông như ở mấy ngày xa Tết. Chẳng còn gì nữa, cực khổ suốt năm kia mà!

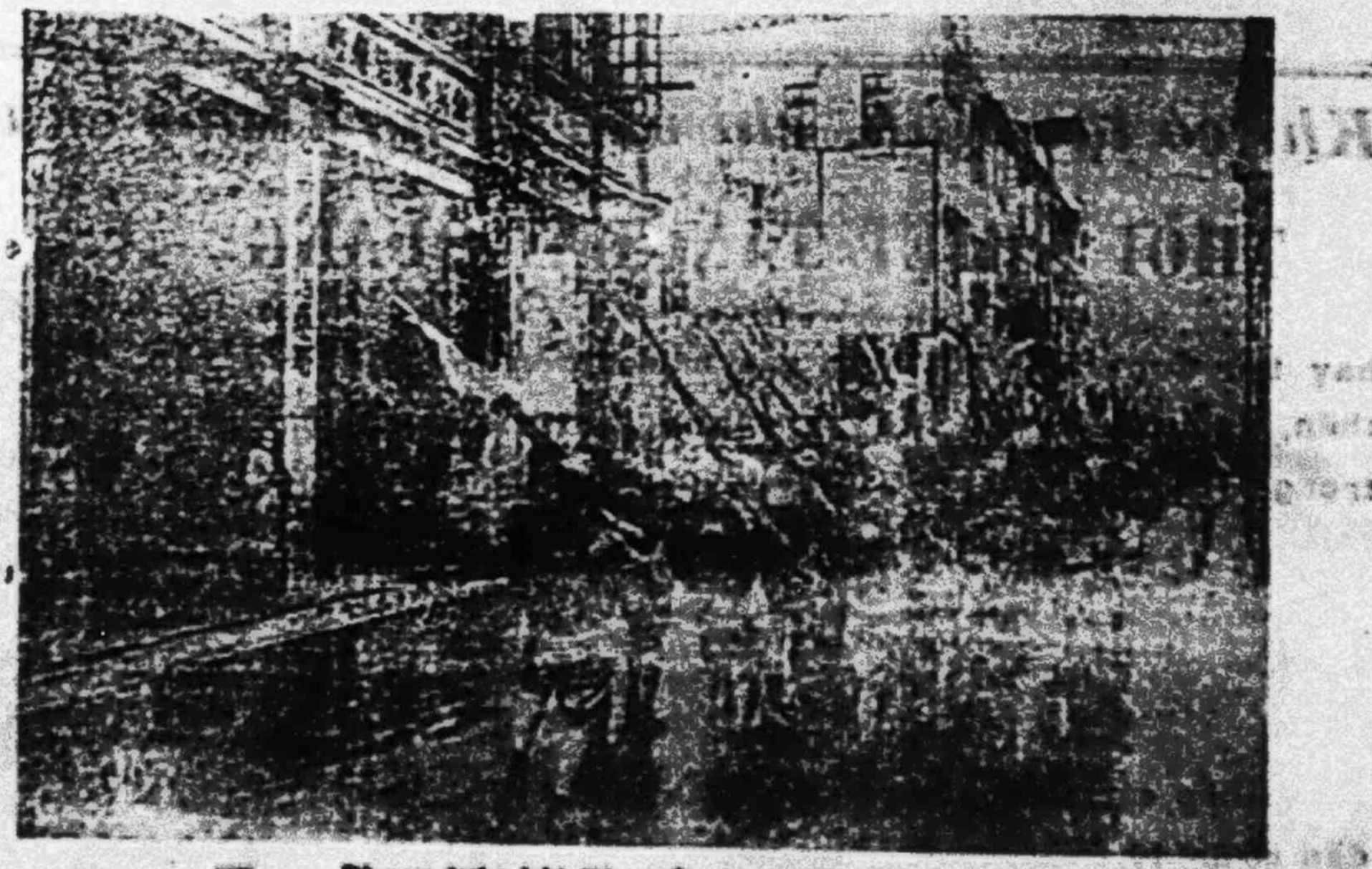
— Thế thì anh không muốn đến «Tết» sao?

— Dạ có muốn làm chi! Nếu có thể được sung sướng ít ngày, để nghỉ cái khổ quanh năm, thì tôi cũng muốn lắm; nhưng đương này, cái đời chúng tôi chỉ thấy có khổ thì báo trước Tết mà làm gì. Kìa những bạn người làm lụng ở các công xưởng, họ họ cũng vất vả như chúng tôi, nhưng ít ra một dịp Tết họ được nghỉ mấy ngày, lại nghe nói chủ còn cho lãnh lương trước để tiền dùng dịp Tết nữa; chỉ như bọn chúng tôi gần đến Tết là phải trả nợ, chờ không thể vay bởi một đồng xu nhỏ của ai, thì mới tạm khổ.

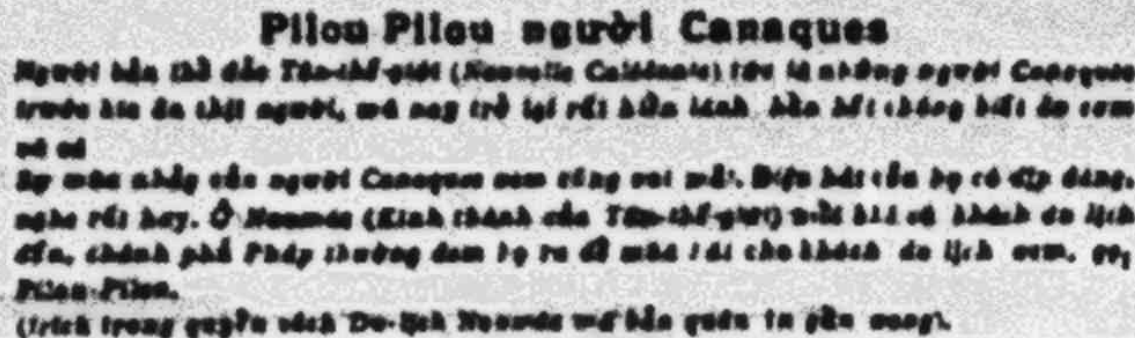
Tôi nói tôi là quả thật, nhưng (Xem qua trang 3 cột 3) G. H.

Nghe Tết

Nhập Tết, nhà in và anh em giúp việc đều nghỉ nên báo cũng nghỉ.
Số báo 1022, đến ngày thứ năm 18 Février (tức mùng 8 tháng giêng ta) mới ra.



Phóng trào bài Nhựt ở tỉnh Quảng Tây
Đây là 1 đơn quân phòng thủ ở tập ở phòng khi nước Tàu phải đánh Nhựt.
Đơn quân này rất hùng hậu và quyết đi đánh cho nước.



(Tiếp theo trang 1)

u bán tại
O A 145, Rue

Paul-Bert HUE

(Tip theo trang 1)

Hue, le 1937

The
r

Chúng tôi đòi với Tết

SOC
chỉ bán toàn rượu ngon
Hãy dùng t

NGHỆ-AN. — Tuy hết trời mưa

Đã bán tại

(Hai người đang đọc thầm thơ)

Trần Văn Chương có xin cha cho tất cả 10 người được họ: người lớn ăn, nhưng từ ăn chỉ cha họ 2 người là: Nguyễn Văn Tự và một người nữa tên là Thanh Thôi. Liệt hai người này đã từ già lao Vinh về quê ở phố Thái.

P. V.

ra ngày 30-1-37 là Trần Văn Viện,
nguyên thư ký phái phủ Tổng lý,

chớ không phải là Trần dịnh Thục.

. . .

T. D. số 1023, về tin **VĂN-BÈ TƯ-CH**, ở trong nhữc, có chữ *excommunication* là la lettre mà sếp là *excommunication* là la lettre, lại *excommunication* là la lettre mà sếp là *excommunication*, o

Cũng T. D. số nhữc, về bit **LƯU-NH**

Nhiều đứa trẻ thân thể gầy ốm, mặt mày xanh

vàng, bụng to và thường có sán, đêm ngủ nằm khóc, thường có ghê sán, xát ra bởi những nguyên nhân sau đây:

Bẩm thụ thiên nguyên yếu;
Trong mình có độc bởi những bệnh di truyền;
Tỳ-vị bị tích trệ bởi bà mẹ không thường
Ăn những thức ăn khó tiêu, hoặc sống lạnh.

THUỐC BỔ TỐN CỎ:

THUỐC BƠ TRE CON
HIỆU CHỮ THỎ
 MỘT CHAI 0360
 Nhà Thuốc **VĨNH - THO** TOURANE

Vì ở đó chỉ bán toàn rượu nguyên chất đóng chai tận bên Pháp.

Hãy dùng thử một lần sẽ hay.

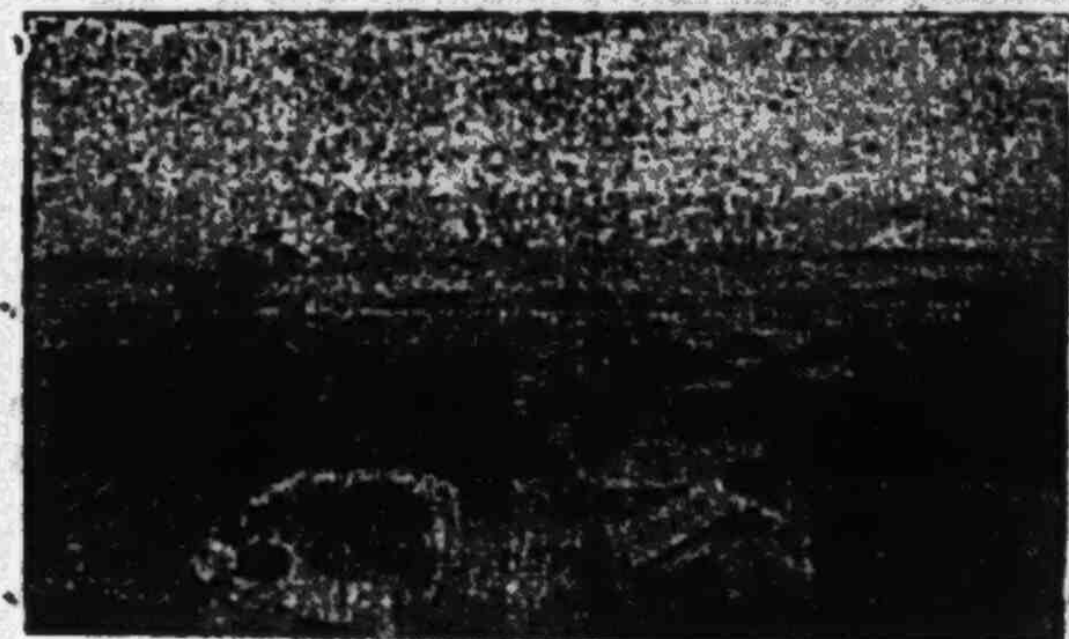
**Theo nhịp Tết, đã nhận được nhiều rượu mùi và
rượu chát lâu năm rất quý, dùng đãi khách
hoặc để biếu thật có giá trị.**

== HIỆU CHỮ THỌ ==

MỘT CHAI 0\$80

Nhà Thuộc **VINH - THO** TOURANE

...sơn quã, chỉ có bộ tam sơn,
sơn không giám đưa tới, sự



1 phong cảnh ở Tân-thủ-giới
ở trên Chateau d'au trong rừng xanh lâu Nonvén và đảo Hoa

Bữa là vật dọn ra, cụ Táo lễ bái mắt thấy có bộ tam tôn (1 con cua, 1 con tôm, 1 cái trứng vịt) cụ nhìn mắt : Là lễ tẩy giũ đưa đến Thành hoàng, mà ym đi cụ ngồi chờ. Táo bèn đi mời ông Thổ địa và Thổ địa đến dự, dùng 7 chén 2 ngày kỵ chửng hiến, rồi rồi nhau đến cảm ơn đức Thành hoàng.

— Băm cụ lớn, Táo thưa, con mang ơn cụ lớn, mà gia chủ nó bêu ơn quá, chỉ có bộ tam tôn, con không dám đưa tới, xin

phần cụ lớn, mong cụ lớn rộng
lượng xét tình miễn chấp cho,
sự thật như thế, con không
giám nói sai, có 2 ngài Thổ
công, Thổ địa đây đều biết.
- Chết việc thế có gì mà thấy
ngại, dù Thành hoàng vừa nói
vừa như 2 ông kia, làm cho 2
ngài khó chịu, rồi tiếp:
- Thổ được, không ngại gì,
miễn là các thầy đứng quân tại
lễ được.
- Bẩm lạy cụ lớn, cụ tác và

Văn chữ Hán cụ có lưu truyền nhiều, điển nhất thêm 2 tập, thơ: 1 lần hội thảo thường, mà văn cụ cũng rất nhiều. Đây có một bài của một người bạn, học trò cụ ở Huế gửi vào, thật lời phê bình cụ về truyện Kiều, mà lại văn pháp rất là sành mành, rõ là của con mà xem văn đạo thì khác với hai nhà văn phê bình chúng ta đang ta thường thấy lần này. Dưới đây là bức thư của người bạn này:

130, Rue d'Espagne	Avenue Gia-Long	Avenue du Monde	57, Rue Paul Bert	86, Rue du Coton	103, Bd Bonnel
--------------------	-----------------	-----------------	-------------------	------------------	----------------

100 (Tập theo trang 8)

người.
 a Các đấng mười bảy năm trời,
 b Các ru khi đã đi mỗi lúc sương.
 c Các thay chất nghìn cổ sáng,

a) Nếu là như lượng gió cuốn mẹ

(1) Chỉ 4 đoạn văn, chỉ xem trong truyện
thông dẫn và đây vì dài quá,

... ..

Giá mỗi cuốn: 0310

phần kỳ đã khôi phục lại bạn thanh niên
bằng ta. Có bạn khắp nơi,

Ở trong hoàn cảnh buồn mà mình vui,
 Vì thế đã đạt, trái lại ở giữa hoàn cảnh
 tiêu (trở) vui như ngày nay mà làm
 người buồn. Không phải trái ngược mà
 Có người dễ bị cho vào đó, có đáng
 bằng cũng chỉ một phần nhỏ, chứ suy
 ra cái người gốc chèo đó phải hơn
 nhiều thế kia thôi. Có phải vậy không?
 2.

Giá mỗi cuốn: 0310

chính là may mắn như sau khi
rất con đường kỳ mà ông luôn si
nghị việc SỬU ĐỐC BÀNG HOÀN
đến nhà ông. Ông TIỆP NHẬN không
rõn phòng ngại gì nữa. SỬU ĐỐC
BÀNG HOÀN chẳng phải là vị
thước kẻ không biết là bao nhiêu
hạnh nhân ta sau khi đi mặc bình
phong thì còn có thể được
khí lý để khỏi hại đến thanh niên
đúng ta. Có lẽ như vậy.

